

MINISTERSTVO VNITRA
odbor legislativy a koordinace předpisů
náměstí Hrdinů 1634/3
140 21 Praha 4

Č. j. MV-152371-2/LG-2016

Praha 2. prosince 2016

Odbor archivní správy a spisové služby
P r a h a

Stanovisko k aplikaci přechodných ustanovení zákona č. 297/2016 Sb. na ustanovení § 69a odst. 4 zákona č. 499/2004 Sb.

K č. j. MV-152206-2/AS-2016 ze dne 16. listopadu 2016

Odbor legislativy a koordinace předpisů obdržel Vaši žádost o stanovisko k aplikaci přechodných ustanovení zákona č. 297/2016 Sb., o službách vytvářejících důvěru pro elektronické transakce, na ustanovení § 69a odst. 4 zákona č. 499/2004 Sb., o archivnictví a spisové službě a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů. K Vaší žádosti Vám sdělujeme následující:

Úvodem je třeba uvést, že jedním z cílů zákona č. 298/2016 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o službách vytvářejících důvěru pro elektronické transakce, zákon č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon), ve znění pozdějších předpisů, bylo zajistit technickou neutralitu právních předpisů v oblasti elektronické autentizace dokumentů. V řadě zákonů byl proto tímto zákonem vypuštěn požadavek na podepisování, pečetení či opatřování dokumentů elektronickým časovým razítkem s tím, že bude využito subsidiarity procesních předpisů či jiných předpisů. V případech, kdy tento postup nebyl možný, došlo k náhradě konkrétních prostředků obecnějšími technologicky neutrálními pojmy: „způsobem, se kterým právní předpis spojuje účinky vlastnoručního podpisu“ a „způsobem zajišťujícím integritu, případně původ dat“. Pouze v ustanoveních zvláštních právních předpisů, které subsidiaritu procesních, popřípadě i jiných právních předpisů neumožňují, byly ponechány konkrétní technologie podepisování (pečetení, opatřování elektronickým časovým razítkem).

Pokud jde o samotnou novelu zákona č. 499/2004 Sb. provedenou zákonem č. 298/2016 Sb., i zde byl cíl zajistit technologickou neutralitu právních předpisů zohledněn. V ustanovení § 69a odst. 4 zákona č. 499/2004 Sb. však bylo nutné uvést konkrétní typ prostředku pro podepisování, pečetení a opatřování elektronickým časovým razítkem s ohledem na fakt, že množina subjektů, které jsou oprávněny provádět předmětný převod dokumentu, je širší než jak jsou vymezeni tzv. veřejnoprávní podepisující ve smyslu § 5 zákona č. 297/2016 Sb., kterým jako jediným je stanovena povinnost podepisovat dokumenty výlučně kvalifikovaným elektronickým podpisem, respektive pečeti dokumenty kvalifikovanou elektronickou pečeti. Kvalifikovaná forma elektronického podpisu

a elektronické pečeti je přitom vzhledem k právním účinkům přiznaným takto převedenému dokumentu nezbytná. Rovněž explicitní zmínka o orazítkování doložky kvalifikovaným časovým razítkem v § 69a odst. 4 je reakcí na skutečnost, že mezi subjekty oprávněnými k provádění předmětného typu převodu dokumentu a subjekty, které jsou povinny dokumenty opatřovat kvalifikovaným časovým razítkem podle § 11 zákona č. 297/2016 Sb., nelze položit rovnítko.

Situaci, kdy by v České republice v době nabytí účinnosti zákona č. 297/2016 Sb., respektive v následujících 2 letech po nabytí jeho účinnosti, neexistoval kvalifikovaný poskytovatel služeb vytvářejících důvěru vydávající kvalifikované certifikáty pro elektronické pečeti, zákonodárce předvídal. Z tohoto důvodu stanovil dvouleté přechodné období, po které je možné namísto kvalifikované elektronické pečeti použít elektronickou značku podle zákona č. 227/2000 Sb., o elektronickém podpisu a o změně některých dalších zákonů (zákon o elektronickém podpisu), ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, založenou na systémovém certifikátu vydaném osobou, která byla přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona akreditovaným poskytovatelem certifikačních služeb a která je kvalifikovaným poskytovatelem služeb vytvářejících důvěru, nebo zaručenou elektronickou pečeť založenou na certifikátu pro elektronickou pečeť vydaném kvalifikovaným poskytovatelem služeb vytvářejících důvěru (vizte § 19 odst. 2 zákona č. 297/2016 Sb.).

S ohledem na fakt, že ne všechny subjekty, kterým byla uložena povinnost podepisovat dokumenty kvalifikovaným elektronickým podpisem, disponují kvalifikovaným prostředkem pro vytváření elektronických podpisů, pak zákonodárce prostřednictvím přechodného ustanovení § 19 odst. 1 zákona č. 297/2016 Sb. zajistil možnost po dobu 2 let ode dne nabytí účinnosti zákona č. 297/2016 Sb. používat při podepisování podle § 5 zákona č. 297/2016 Sb. namísto kvalifikovaného elektronického podpisu zaručený elektronický podpis založený na kvalifikovaném certifikátu. Tato výjimka je však přiznána pouze subjektům uvedeným v § 5 písm. a) a b) zákona č. 297/2016 Sb. Určený původce, který není subjektem uvedeným v § 5 písm. a) nebo písm. b) zákona č. 297/2016 Sb., respektive jím určená odpovědná osoba, tedy v případě, že bude chtít doložku podepsat elektronickým podpisem, bude vždy muset použít kvalifikovaný elektronický podpis. Je však třeba konstatovat, že reálně by taková situace nastat neměla. Z hlediska veřejnoprávních, respektive určených původců nelze pod skupinu tzv. veřejnoprávních podepisujících [tj. entit uvedených v § 5 písm. a) zákona č. 297/2016 Sb.] zařadit z důvodu povahy jejich zřizovatelů některé typy škol a školských zařízení a některé typy zdravotnických pojišťoven, všechny tyto subjekty však lze subsumovat pod entity uvedené v § 5 písm. b) zákona č. 297/2016 Sb., neboť jsou nositeli a vykonavateli působnosti. Převod dokumentů ve smyslu § 69a odst. 4 zákona č. 499/2004 Sb. není totiž až na výjimky prováděn ryze pro potřeby výkonu spisové služby, nýbrž jde o úkon, který je vyžadován z důvodu výkonu působnosti. Možnost aplikace přechodných ustanovení zákona č. 297/2016 Sb. i na výjimky, kdy jde o převod ryze pro potřeby spisové služby bez jakékoliv vazby na výkon působnosti, pak lze dovodit ze zásady a maiori ad minus. Je-li možno po přechodnou dobu používat namísto vyšší úrovně elektronického podpisu nižší úroveň elektronického podpisu při převodu dokumentů, které mají vyvolávat silnější právní účinky (externí), pak tato „výhoda“ musí platit i pro převod dokumentů, které mají vyvolávat slabší (interní) ne-li žádné právní účinky. Nadto lze argumentovat i tím, že výsledek převodu má právní účinky ověřené kopie. Z hlediska právních účinků je tak tento výsledek postaven naroveň ověřené listiny, která je výsledkem působnosti. Materiálně proto lze i samotný převod dokumentů podle § 69a odst. 4 považovat za výkon působnosti, čímž dochází k absolutnímu překryvu mezi entitami uvedenými v § 5

písm. a) a b) zákona č. 297/2016 Sb. a veřejnoprávními původci, a tím k možnosti aplikace přechodných ustanovení obsažených v § 19 odst. 1 zákona č. 297/2016 Sb. na všechny veřejnoprávní původce provádějící převod.

Přechodná ustanovení k zákonu č. 297/2016 Sb. pamatují rovněž na situaci, kdy by po nabytí účinnosti zákona č. 297/2016 Sb. neexistoval kvalifikovaný poskytovatel služeb vytvářejících důvěru vydávající kvalifikovaná elektronická časová razítka. Subjektům, kterým je zákonem č. 297/2016 Sb. stanoveno povinné použití kvalifikovaného elektronického časového razítka (§ 11 zákona č. 297/2016 Sb.), proto zákonodárce po přechodnou dobu 2 let v § 19 odst. 5 zákona č. 297/2016 Sb. umožnil použít elektronické časové razítko vydané kvalifikovaným poskytovatelem služeb vytvářejících důvěru. Jak již bylo uvedeno výše, ne všechny subjekty oprávněné k převodu dokumentu podle § 69a odst. 4 nicméně tuto povinnost opatřovat dokumenty kvalifikovaným elektronickým časovým razítkem mají. Z tohoto důvodu zákon č. 298/2016 Sb. v části obsahující novelu zákona č. 499/2004 Sb. prostřednictvím přechodného ustanovení (čl. XLIV zákona č. 298/2016 Sb.) shodně s § 19 odst. 5 zákona č. 297/2016 Sb. umožňuje po dobu 2 let ode dne nabytí účinnosti zákona č. 298/2016 Sb. použít namísto kvalifikovaného elektronického časového razítka elektronické časové razítko vydané kvalifikovaným poskytovatelem služeb vytvářejících důvěru.

Na základě výše uvedeného činíme závěr, že přechodná ustanovení zakotvená v § 19 odst. 1, 2 a 5 zákona č. 297/2016 Sb. a v čl. XLIV zákona č. 298/2016 Sb. lze aplikovat na ustanovení § 69a odst. 4 zákona č. 499/2004 Sb. Po přechodnou dobu 2 let ode dne nabytí účinnosti zákona č. 297/2016 Sb., respektive zákona č. 298/2016 Sb., lze doložku dokumentu v digitální podobě podle § 69a odst. 4 zákona č. 499/2004 Sb. podepsat zaručeným elektronickým podpisem založeným na kvalifikovaném certifikátu pro elektronický podpis (podepisuje-li jí osoba uvedená v § 5 zákona č. 297/2016 Sb.), popřípadě označit elektronickou značkou nebo zapečetit zaručenou elektronickou pečetí založenou na certifikátu pro elektronickou pečeť vydaném kvalifikovaným poskytovatelem služeb vytvářejících důvěru a takto podepsaný, respektive označený nebo zapečetěný dokument, následně opatřit elektronickým časovým razítkem vydaným kvalifikovaným poskytovatelem služeb vytvářejících důvěru.

vrchní ministerský rada
Mgr. Michal Herudek
zástupce ředitele odboru

Vyřizuje: Mgr. Markéta Králová
Tel. č.: 974 817 321
E-mail: marketa.kralova@mvcv.cz